

SZOLNOK-DOBOKA

Megjelen minden csütörtökön.	Felelős szerkesztő:	Hirdetési árak egész oldal 48 K. Hivatalos hirdetések árszabály szerint.
Szerkesztőség a Sörház-utcában I. sz. a. az emeleten van.	Dr. Br. HORVÁTH EMIL.	Előfizetési ár: egész évre 10 K. Néptanítóknak, lelkészeknek és körjegyzőknek 8 kor.
Szerkesztőségi óra minden hétköznapon d. u. 2—3.		

A háziipar.

Jól esik látni azt a becsületes törekvést, a mit mostanában az ipari élet föllendítése érdekében országszerte folytatnak. Bár messze vagyunk még attól a ponttól, attól a magaslattól, a melyet el kell érünk, de mégsem olyan sisíphusi munka az, mint eddigelé képzeltek. Igaz, hogy nagy politikai átalakulásokon kell keresztül mennünk, míg megtaláljuk azt a termékeny talajt, a melyből a magyar ipar kisarjazhatik. A háziipar egy olyan tőke, a mely kicsiny befektetésekért nagy eredménynyel fizet. Látjuk ezt más országokban, hol az ország évi bevételeinek jelentékeny tételét képezi a háziipar révén befolyó jövedelem. Hogy csak a kis Sváiczra hivatkozzunk, felemlítjük, hogy ott az órákészítést is sok helyen, mint háziipart kultiválják s mekkora összegeket vágnak zsebre a kivitt órákért s órárészekért. Nálunk is ujabban szép példával mutatták be, hogy mily szépen lehet jövedelmezővé tenni a háziipart. A székely varrottas készítése sok munkás családnak ad ma már kenyeret. A kormány is régen belátta a háziipar fontosságát a nemzetgazdaság terén. Ma már a tanítóképezdékben kezdik a tanítójelölteket a házimunka egyes nemeire oktatni, hogy majdan kimenvén az élet szinterére, saját községében minden tanító vezetője s oktatója legyen a háziiparnak.

Minden község alkalmas a háziipar bizonyos nemének üzésére. Ez erre, az emerre, a mint a földrajzi és természeti viszonyok határozzák meg. Az volna az ideális állapot, ha községeink a háziipar megteremtése által egy új jövedelmi forrást nyitnának meg maguknak. De míg a világba kilépni is mérünk, addig is erélyes, szorgalmas munka árán tökéletesíthetjük magunkat, hogy a versenyt, legjobb tehetségünkhöz képest már most is fölvegyük a szomszéd népekkel és nemzetekkel.

TÁRCZA.

Arany kalászok.

Imádd a nőt, ha mint dicső anyád
Elégülten néz aggó szeme rád,
Akit szívének vérével nevelt;
Imádd a nőt, kinek virrasztva telt
Fél élete; ki mártyrként haladt,
De nem roskadt le a kereszt alatt
Fájdalma napján, gondja éjjelén,
Mert téged hordott áldott, szent ölen.

Ábrányi Emil.

Az anya halála az első bánatunk, amelyet
nélküle kell megsiratnunk.

Hock János.

A néma ékszer hallgatasa
Többet tesz olykor, mint a szép szavak.

Shakespeare.

Jaj annak, aki becsülni nem tudja azt, akit
szeret.

Jókai.

Kereszt az élet, jó feleség a gyémánt, mely
rajta tündöklík.

Kisfaludy Károly.

— — Szép kigyó a szereiem,
Kerüld kiki okosan:
Ha kit megcsip, oda van.

Kisfaludy Sándor.

Ha iparunk különböző ágain végig te-
kinthetünk, egy nagyon szomorú jelenség ötlík
szemünkbe.

A legmostohább, a legáldatlanabb vi-
szonyok között él és tengődik a mi házi-
iparunk. Pedig az iparnak épp e fajtáit kel-
lene legszorgosabban kultiválni. Hiszen föld-
mivelő népek vagyunk, csak az a keresetünk,
a mit az Isten ad nekünk, az ő szeretetére
van a mi sorsunk bizva, a természet sze-
szélye a mi jó, vagy rossz sorsunk, nála van
letéve a magyar nép boldogsága, megelé-
gedettsége, kenyere.

Gondoljuk csak el, mennyi munkás kéz
vesztgel tétlenül, dolog nélkül téli időben,
a mikor a földmivelő népnek megszűnik a
munkája. Mennyi egészséges erő pihen, er-
nyed el ilyenkor, a melyet föl lehetne hasz-
nálni és a melyre télen épp oly szükség van,
mint az év többi, melegebb időszakában.

Különösen a fiatal munkászekek így
télnek idején alig foglalkoznak valamivel. A
gazda téli munkája oly csekély, hogy mel-
lette a háziipar bármely ága fennakadás nél-
kül volna üzhető. Csehországban és Német-
ország egyes vidékein háziipar gyanánt üzik
a játékaruk készítését, kosárfonást, szőnyeg-
készítést. S a statisztika nem megvetendő
összegekkel tünteti fel az ezekből befolyó
jövedelmet.

Hogy nálunk hol nyílnék tere ennek az
energának, azt rövid gondolkodás után
könnyen eltalálhatjuk.

Műveljük a háziipart, hadd öltön mind
nagyobb és nagyobb mérveket úgy, hogy
ne csak a mi szükségletünket elégíthessük
ki vele, hanem nyissuk meg az utat a kül-
földre is, hadd váljon a háziipar a földmi-
velő nép állandó kereseti forrásává, melyre
— ha az időjárás szeszélye nem is kedvez —
bizton számíthatna!

Az emberi szívnek boldogítóbb érzete nincs,
mint boldogságot látni, melynek alkotói mi vagyunk.

Eötvös.

Kél és száll a szív viharja
Mint a tenger vésze,
Fájdalom a boldogságnak
Egyik alkatrésze.
Az örömnnek levegőjét
Megtisztítja bánat,
A kizajlott búfelhőkön
Szép szívárvány támad.

Arany.

Gizike vizsgája.

Irta: VERNER LÁSZLÓ.

A termet bódító virágillat ülte meg. A pa-
dok lázas kis hősnőt a füledt levegő már lankasz-
tani kezdte. A vizsgabiztos úr lagymatagon ve-
tette hátra a zsölyére csontos vállait és egy eső-
pet sem bosszantotta, hogy az elnöki emelvény
diszes vázájának pántlikavirága az orrát pisz-
kálja; csak a nyugalomban levő professzor, a nagy
„műkedvelő“ sertepertélt fáradhatatlanul. Mint az
aratások marokverője hordta az évi szorgalom
szép aratását: térképeket, próbalapokat, akvare-
leket, kézimunkákat és mutogatta a boldog ma-
máknak, szaporán, nagy bőbeszédűséggel magya-
rázva, hogy az iskola minden vonalon a magyar
motivumokat keresi. Ő még ebben a subtilis baba-
fejketőben is meglátja a magyar geniust. Persze
az öreg bombasztjait megmosolyogták a menyecs-

HIREK.

„SZOLNOK-DOBOKA.“

Az új évnegyed küszöbén előfizetést
nyitunk a „Szolnok-Doboka“ április—juniusi
folyamára.

A kiadóhivatal felkéri azokat a tisztelt
előfizetőinket, a kiknek előfizetése márczius
végén lejárt, hogy szíveskedjenek az új év-
negyedre szóló díjat mielőbb beküldeni.

A „Szolnok-Doboka“ előfizetési árai:

Egész évre . . . 10 kor. — fl.
Fél évre 5 „ -- „
Negyed évre . . 2 „ 50 fl.

— **Királyi kitüntetés.** A király Laitner Elek
m. kir. erdőigazgatónak a miniszteri tanácsosi
czimet és jelleget adományozta. A királyi kegy e
megnyilatkozása ez esetben igazán rendkívül ér-
demes férfiut ért. Kitüntetése alkalmából csütör-
tökön márczius 29-én az erdőigazgatóság tiszti-
kara testületileg üdvözölte. Az ország minden ré-
széről érkezett számtalan gratulációhoz fűzzük
a miénket is.

— **Kinevezések.** Az igazságügyminiszter Bar-
talis Miklós és Lukács Károly szamosujvári kir.
országos fegyintezeti lelkészeket a IX. fizetési
osztályba nevezte ki.

— **Felolvasó-estély.** A dési polgári olvasókör
április 2-án (vasárnap) délután 6 órakor tartotta
a városház nagytermében III.ik felolvasó-estélyét
élénk érdeklődés mellett. Felolvasást Kádár József
tartott: Rákóczi koráról, melyet nagy figyelem-
mel hallgatott a közönség. Ezután Máthé Gyula
szavalta hatásosan „Judás Iskariot“ című verset.
Fodor Iza adott elő egy sikerült czimbalom-szót
s végül Pongrácz Ilona szavalta el a „Szórakozott
kisasszony“ című monológot. A szépen sikerült
felolvasó-estélyen szép számú közönség volt jelen.

— **Köszönet.** A dési kereskedelmi bank a
„Rudolf“ kórházban létesült betegsegélyző alapra

kék, de az legkevésbé sem gyéritette az öreg ur
lelkeseését.

Következett a vizsga oáza: a szaválás. A
legtöbb vizsgát hallgató tulajdonképen a szavala-
tokért izzadja végig, mert előtte a tehetetlenség
bizonyítása és az ingalengés törvénye már csak
ócska, unalmas emlék.

Mikor a vizsgabiztos jelentette, hogy a nő-
vendékek szavalni fognak, az ajtóban, hol zsufol-
tan állottak a növéndékek legszigorubb bírái a
táncziskolai udvarló ifjuság köréből, halk moraj
vonult ki a folyosóra. Morócz Jenő elsáppadt,
mint a fal, Fellegi Giza meg nekipirosodott, mint
az árokpartí pipacs.

Volt is rá ok az elsáppadásra meg az elpi-
rosodásra is. Mert a vizsgabiztos minden keresés
nélkül egyenesen Fellegi Gizit szólította ki s mi-
kor Gizike az ifjuság káprázatos bájosságával meg-
hajtotta magát, mint epedő sóhaj, a Morócz Jenő
neve lebbent el ajkairól.

A hallgatóság meglepetve eszmélt föl. Az
ifjuság körében még jobban erősült a kíváncsi-
ság moraja.

Ami pedig Morócz Jenőt illeti, egész nyu-
godtan merem kockáztatni, hogy magánkívül volt.
Csodálom, hogy félre nem beszélt, mint a lázbe-
tegek.

Morócz Jenő neve úgy került a Gizi ajkaira,
hogy ő írta neki a vizsgai költeményét. A czime
„Letört rózsabimbó“ volt s Gizi a bevezető akkor-
dokat meglehetősen elfogódva szavalta; de mikor
rátért az érzelmek festésére, mikor el tudta felelni,
hogy száz szem, tíz pad reá csodálkozva, elragad-
tatva, szunnyadó genie-je szárnyakat kapott, az
ex-tanár nem győzte eleget a mamák között se-
penni:

— Jászai, valóságos Jászai!

A költemény is megható poéma volt. Hős-

20 koronát. — Máxim Péter tanító ur a betegek számára 1 harsát, Fridrik Károlina urnő 1 láda tojást és 1 kgr. vaját adományoztak. Fogadják hálás köszönetünket kegyes adományaikért. — A Rudolf kórház Igazgatósága.

— **Vizsgálat a széki választás ügyében.** A királyi kuria első választási tanácsában Paiss Andor elnök március hó 31-én hirdette ki a határozatot a Révai Mór széki mandátuma ellen beadott kérvény dologában. A kuria elrendelte a vizsgálatot a petícióban foglalt azon vádakra, amelyek az etetés-ítatás s hivatalos presszióra vonatkoznak. Ugyancsak elrendelte a kuria a bizonyítást a Hoffer Aladár választásvédő által előterjesztett ellenpetíciónak csaknem valamennyi pontjára. A vizsgálat megejtésével a kuria a kolozsvári ítélőtáblát bizta meg.

— **A rendőrség figyelmébe.** Ha jól tudjuk, van egy szabályrendelet, mely megengedi, hogy épülőfélben levő házakhoz szükséges anyagok ideiglenesen az utcatesten lerakhatók, úgy azonban, hogy ezáltal a közlekedés veszélyeztetve ne legyen. Ám arra nem ad és nem is adhat a rendőri hatóság engedelmet, hogy az egész utcát elfoglalják az építettek, s hogy ott végezzék el azt a munkát, melyet az udvaron kellene végezteniök pl. a mészkeverést, az ácsolást etc. Sajnálattal tapasztaljuk, hogy ezt a rendeletet nem veszi figyelembe a rendőrség, mert különben éppen a főtéren nem engedné meg azt, hogy egyik-másik építető a fél piac szélességbe telehordassa téglával, gerendával a közteret s a közlekedést megakassza.

— **Ujságírók párbaja.** Szerdán volt a dési kir. törvényszék, mint büntető bíróság előtt a Gr. Wass György és Bernát Nándor lapszerkesztők közt 1904. aug. 4-én vívott párbaj miatt a büntető tárgyalás. Az ügyészség a két párbajozót, mint tetteseket vádolta, a négy segédet: Berkes Salamon drt, Pandur Józsefet, Dr. Vársárhelyi Bélát és Dr. Heppes Bélát pedig ebben való bűnösséggel. A párbajban Gr. Wass György megsebesült a kezén s ezért ellenfelét súlyosabb büntetésnek kellett volna érnie, de mivel Gr. Wass már hasonló vétségért büntetve volt, a büntetéseket következően szabta ki a bíróság: Gr. Wass György 8 napi és Bernát Nándor szintén 8 napi államfogházra íteltetett. A segédek felmentette a bíróság, mert a párbajt komolyan megakadályozni igyekeztek.

— **Elfogott betörők.** Megirtuk volt, hogy a zilahi és szászrégeni betörések tetteseit a betleni csendőrség nyomozása folytán elfogták. Most arról értesülünk, hogy a Papp Sándor szászrégeni ügyvéd kifut kasszájából elemelt értékek: sorsjegyek, váltók, okiratok, értékpapírok javarésze megkerült s azok a kárvallott ügyvédnek visszaadattak. A betörőknek nem volt idejük azokat értékesíteni, vagy megsemmisíteni. Mindössze 2400—2500 kor. készpénz kárt szenvedett tehát Papp, mert ennyi bizony nem került meg.

nője egy leány, aki elolthatatlan szomjúságot érez a világot jelentő deszkák iránt. Nem ifjúsági bárány-himlő ez, amelynek romantikáján minden ifju lélek átvonaglik, hanem a genie maga öntudata. S ezt a szomjat eloltani nem tudja senki. Sejtelmek, lelkiismeret s az anyai szív se — a rózsabimbó letörlik. Oh, milyen érzéssel, milyen megrázó drámaisággal tudta ez a leány hősnője lelki harcát festeni, mikor világgá megy, az anyai szív fájdalmas epedését visszaadni. Most már nem érezte, hogy egyszerű iskolai zárvizsga konvencziójának tesz eleget, hanem teljesen átadta magát érzéseinek. Könnyezve, megsápadva figyelte a megilletődött közönség ezt az érzelmi orkánt s szinte nem is hallotta már az extaúrt, aki váltig ezt sepegete a fülekbe:

— Csodálatos talentum, valóságos Jászai, Márkus Emilia.

... A rózsabimbó letört (szavalt tovább a leány) a festett világnak újabb áldozata van. Az eltévelyedett leányt elfelejtik, a művészet kő-sa vándora egy kis falucskában meghal, de a költő akkor sem lesz hűtlen ifjúsága tündéréhez, aki őt a lemondás költészetének lantosává inspirálja, tavasz ujultával a siron friss nefelejt-koszoruk diszlenek, szalagján e szavak: „A letört rózsabimbónak!”

Még a lagymatag vizsgabiztos ur is elérzékenyedett erre a nagyon szomorú befejezésre, alig tudta elmondani, mikor Gizike meghajtotta magát előtte.

— Remek, Gizike remek!

A közönség csak e szavakra ocsudott föl. És tapsolt, újra tapsolt! A királyi tanácsosné, aki valamikor a színpadon leste el a teátrális hatásokat, oda is ment a padhoz és a meglepett leányt homlokon csókolt. Ujra taps! E taps volt a felköltött érzelmek reakciója, e taps csengett

— **Halálozás.** Székely Károly 1848/49. honvéd-husár őrmester, volt bírósági végrehajtó március hó 29-én 80 éves korában meghalt Betlenben. Temetése 31-én nagy részvét mellett folyt le. Elhunytáról a család a következő szomorú jelentést adta ki: „özvegy Székely Károlyné szül. Dominits Zsuzsanna, úgy a maga, valamint gyermekei: Székely Amáli, férje Terebesy László és gyermekeik: Sándor, Lajos, és Ida; Székely Károly, neje Laurentzi Berta és gyermekeik: Irén, Károly, Gabriella és Piroksa; Székely Sándor, neje Winternitz Ada és gyermekeik: Sanyi és Margit nevében szomorodott szívvel tudatja, hogy a szeretett férj, illetve legjobb apa, após, nagypapa, sógor és rokon Székely Károly 1848/49-iki honvéd-husár őrmester, volt kir. bírósági végrehajtó, f. hó 29-én reggel 5 órakor életének 80-ik, házasságának 49-ik évében hosszas szenvedés és a halotti szentségek felvétele után az Urban jobblétre szenderült. A boldogultnak földi maradványai f. hó 31-én délután 4 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és a helybeli temetőben örök nyugalomra helyezni. — Betlen, 1905. évi március hó 29-én. Áldás emlékére!”

— **Petróleum olcsóbbodása.** A magyar-osztrák petróleum-cartel a petróleum árát, mint a „Magyar Kereskedők Lapja” jelenti: métermázsánként 2 1/2 koronával leszállította.

— **A dési polgári olvasóköri** április 9-én (vasárnap) délután 6 órakor, az állami főgimnázium természetföldrajz termében felolvasó-estélyt rendez, melyre a kör tagjait, valamint az érdeklődő t. közönséget tisztelettel meghívja a választmány. Kísérletekkel egybekötött előadást tart: dr. Sárkány Loránt. Szavai: Szvoboda Gizella. Énekel: a polgári ifjúság dalkara Budai Elek vezetésével. Hegedű-szólo vonós-négyes kísérettel. Előadja: Gerliczky Ferencz, kíséri a vasúti zenekar tagjai. Belépő-díj tetszés szerint.

— **Memorandum a középbirtokról.** Az Erdélyrélyrészi Gazdatiszti Egyesület elnöksége Marosvásárhelyt memorandumot terjeszt elő, mely hosszasan foglalkozik a középbirtokok pusztulásával, illetőleg azzal a középbirtokosokra nézve káros jelenséggel, hogy a nemzetiségi vidéken — mint Erdélyben is — olyan középbirtokosok foglaltak tért, a kiknek ilyen módon való térfoglalása a magyarságra nézve veszteséget és veszedelmet jelent. Azok között az eszközök között, melyek a középbirtokos osztály hanyatlása által támadt hézagok betöltésére alkalmasoknak látszottak, egész határozottan comborodott ki a telepítés, mely által az állam elősegítheti azt, hogy a nagybirtokba olvadt középbirtokok helyén új középbirtokok keletkezzenek. Az Erdélyrészi Gazdatiszti Egyesület memorandumja a sok kistelep gazdasági fejlődésére, a fenyegetett helyeken a magyarság megerősítésére és az új középbirtokos osztály kialakulására a következőket tartja szükségesnek: 1. Az állami telepítés lehetőleg mindenütt úgy történjék, hogy a több kisbirtokos telep között középbirtok is legyen. 2. A középbirtok nagysága telepekre első sorban az arra alkalmas

gazdatisztek telepíttessenek le. 3. Ennek lehetővé tételére az erre vonatkozó gazdatiszteknek, csak úgy mint a kistelepeknek, a méltányos és megadható kedvezmények és előfeltételek megadassanak.

— **Halálos szerencsétlenség.** Kovács István a szamosvölgyi vasutnál alkalmazott borgóprundi vasuti őrt végzetes szerencsétlenség érte március hó 23-án. Borgóbeszterczéről Besztercze felé haladó 111. számú vonat Borgóprund állomás közelében a vasuti átjárónál elütötte és összemorzsolta. Kovács István köteleességtudásának és bátor hősiességének lett áldozata. Szolgálatát teljesítve észrevette, hogy a vágányon a robogó vonat előtt egy siketnéma áll. Kovács a pályatestre ugrott — a siketnémat eltaszította, de ő maga már nem menekülhetett. Kovács István 8 gyermeket hagyott hátra. Felhívjuk a jótékony közönség és a jótékony egyesületek figyelmét a köteleességtudás áldozata árváinak sorsára.

— **Állatorvosválasztás Szamosujvárt.** Szamosujvárról írják: Egy régóta vajudó ügy nyert e héten elintézt. Városunk már évek óta nem rendelkezik önálló állatorvossal, hanem az egészségügy körül felmerült teendőket az állami állatorvossal végeztette el. E felett pro és kontra az évek során sokféle vélemény merült fel, míg Pethe Endre halála alkalmával megüresedett állami állatorvosi állomás hosszú időn keresztül való üresen állása arra készítette a tanácsot, hogy a v. állatorvosi állást haladéktalanul betöltesse. A tárgyban összehívott közgyűlés a múlt hó 30-án Bándy György alispán vezetésével, a két pályázó közül közfelkiáltással Fischmann Ede kiskunmadarasi községi állatorvost választotta meg, aki állomását a napokban el is foglalja.

— **Tizenkét évi fegyházra ítélt rabló.** A tavaly történt, hogy Edelheid Lipót betleni lakoshoz, míg ő Beszterczén járt, rablók törtek be. A rablók egy részét már akkor kézrekerítette a csendőrség, de egyik főtettes, Gergely Illés, elmenekült. Ez a Gergely Illés nem más, mint a Brassóban elkövetett ékszerablás egyik tettese, s akit február 9-én Beszterczén csíptek nyakon, amint a lopott ékszereket értékesíteni akarta. Gergely Illés felett, az Edelheid sérelmére elkövetett rablásért, múlt héten ítékezett a dési esküdszék, az előzően már többször büntetett Gergely Illést bűnösnek mondotta ki s e verdict alapján a törvényszék Gergelyt 12 évi fegyházra ítélte. Ez ítéletben a vádlott is megnyugodott s így az jogerőre emelkedett. Így hát Gergely Illés szép jövőnek nézhet elébe, ha időközben majd az Orchowski-féle betörésért is megfogja kapni illő jutalmát.

— **Új állatösszeírás.** A földművelésügyi miniszter új állatösszeírást rendelt el, amelyet az idei tavaszon fognak végrehajtani. Az új állatszámolás azért vált szükségessé, hogy a takarmányhiánynak az új állatállományra gyakorolt hatását kilehessen puhatólni. Bizony alighanem szomorú adatok kerülnek napvilágra.

Gizike fulébe egész életén. Dámon volt a taps, mely vezeté.

*

Néhány hónap múlva Morócz Jenő Gizikének a következő sorait vette:

„Jenő! Ne mondja, hogy költői agyrem vezette. Megyek igazolni az ön jóvondólesét. Naponként imádkozni fogok, hogy el tudjon feledni...”

Prózában elmondva e levelet, bizony nagyon szomorú dolog történt. A tekintélyes Fellegi ház szégyene és mélyesége nagy bánata. Egyetlen leányuk az engedelmes, az okos Gizike, nem törődve édes anyjának szívettépő fájdalmával, színészszé kóborolt. A szerencsétlen egy kóbor, vert csapat-tal szökött meg.

A szülőknek szenvedéseit csak növelte a dicsőség elévedt híre, mely hozzájuk eljutott a Gizike nagy diadalairól. Egy hónap múlva már kiszorította a társulat hősnőjét, aki hogy még inkább anyagot adjon a reklámmal, örült irigységében választóvízzel lesett Gizire a kuliszák mögött és ifjúsága ellen merényletet intézett. Rettegetes volt a szülőkre a pokoli asszony cselszövénye. Titkos hírek jöttek, hogy a leány mindazonáltal jobban lesz, de szépségét kimarta a kegyetlen folyadék. Sebaj, ifjúságát elvehette a vén asszony, de művészetét nem. Lázás diadaltudósítások érkeztek, midőn az élelmes direktor ifju hősnőjét, nem minden célzás nélkül a „Negyvenhetedik cikkben” mutatta be a közönségnek, mellyel a megtiprott, tönkretenni óhajtott Gizike még jobban a közönség kegyébe vette magát...

S kisebb-nagyobb eltérésekkel évekig így jöttek, érkeztek a diadalok hírei. Komoly helyekről gáncsolták már a nemzeti színház igazgatóságát, hogy miért nem látja meg a vidék e kolosszális tehetségét?

Az ifjukori poéta, Morócz Jenő pedig szin-

tén végigvezte a nyárspolgári karrier hullámtalan tükörét. Mérnök lett a miniszteriumban, akit a vidéki hidak teherképességének felülbírlására kellő napidíjak mellett utaztatnak.

Igy került N-re, egy délvideki nagyobb városba. Utcán ógyelegve szemébe tűntek a vidékies reclam-színlapok hirdete a „förlumultlan” művészno jutalomjátékát. Lelkében visszabizsergett a „Letört rózsabimbó” románcza, megnézte az előadást.

A director és a jutalmazottan kívül talán ő neki fájt legjobban a szórványos közönség. Alig lézengtek a színházban, azok is álmosan, unatkozva...

Felgördült a függöny. Egy sáppadt, megtört asszony lépett elő. Semmi taps, semmi koszorú. Meghajtotta magát, úgy, amint egykor és elszavalt a „Letört rózsabimbó”-t.

Egy diákgyerek felhangon jegyezte meg a szavaltat végén:

— Nagyon limonádés, érzékeny história biz' ez.

Jenőt megszáditotta az ifjukori emlék. Szükségét érezte, hogy friss levegőre jusson. Odahagyta páholyát.

... Amint a páholyfolyosón végig megy, az öltözőből kihangzott egy durva, zabolátlan férfi hangja:

— Te rongy! Szégyeld magad. Még rá kell fizetnem a jutalomjátékodra. Hogy fizetjük ki a vendéglőst? A primadonnának kétszáz forint maradt tisztán s nekünk egy fillér se. Te rongy...

Morócz Jenő pedig hallotta Gizikének göröcsök zokogását. De mai napság romantikus dolgok nem esnek. A világért se tessék azt képzelni, hogy azt a sehonnai ripacsot insultálta volna. Az oknyomozó helybeli pletyka meg is kérdezte volna: hogy mi joga is lett volna erre?

SZINHÁZ.

Harmadik hetét töltötte be B. Polgár Béla színtársulata Désen — s dicséretére szolgál ez a társulatnak — a közönség nem lankadó érdeklődése mellett.

Általában — a zenekar rendkívüli gyengeségét leszámítva — az egész társulat megállja a helyét és kivált az operette előadásai megütik azt a mértéket, melyet a vidéki társulatoktól joggal megvárhatunk.

Az elmúlt hétről a következőkben számolunk be:

Egészszéles levegőjű színművet mutattak be csütörtökön, magyar szerzőtől, Kampis János Radnothy-néja állott élénk, hogy elszavalja hatalmas tyrádáit a házaselet tisztaságáról. Iránydarabnak készült e 4 felvonásos színmű s ha célját nem is éri el, de kétségtelenül tehetséges írónak a munkája, ki felülemelkedik a hétköznapiasságon s újat merészel és tud is mondani.

A tétel ez: a férjre ép oly kötelező az oltár előtt tett eskü szentsége, mint az asszonyra, ennél fogva a férj ballépése jellembevágó és lealacsonyító fogatkozás, a mit tisztességes gondolkodású nő nem bocsáthat meg, ha magát megalázni nem akarja. Ilyen Radnothy-né is, a ki a keserű konzekvenciát le is vonja a maga részére s elválík házasságtörő férjétől. A világ ugyan ostobaságnak itéli e lépését, de ő elégtételt lát benne.

A moralisták dolga eligazodni a tétel helyes vagy helytelen volta felől, mi megelégedhetünk annyival, hogy tartalmas és gondolkodásra készítő komoly darabbal szórakoztunk.

Hervay Erzsí és Nagy Sándor vitték a főszerepeket ambícióval és sikerrel. Hervayt nyílt színen kitapsolták.

Szombaton április 1-én Heltay Jenő fordításában Cailaret és Flers „*En! te! ő!*” című operettje került színre. A darab a budapesti vigszínháznak egyik állandó műsor darabja lévén, a közönség érthető kíváncsiságból zsufolásig megtöltötte a színházat. Azonban várakozásában csalódott, nem ugyan az előadás, de maga a darab miatt. Minden cselekmény nélküli, szellemtelen léhaság; telve a legízletlenebb és néhol durva pikantériával jellemzik a darabot, úgy, hogy mi is méltón csatlakozhatunk a fővárosi lapoknak a darabról közölt lesújtó kritikájához. Az előadás a sikerültebbek közé tartozik. Gulyás M. Vergy gróf, Nagy Sándor Comy gróf, Cserey Irma Mitri és Szepessy Szidi Gabriella de Vergy szerepét játszották a tőlük megszokott temperamentumos vígsággal.

Vasárnap délután „Aranyvirág”, este a „Piros bugyellár” voltak műsoron. A délutáni előadásokról nem is szólhatunk, annyira nem is színjátszás az, amit ilyenkor a társulat elkövet, s az igazgató csak a színészeket bosszantja velük. Mert tessék csak elképzelni azt, hogy „Aranyvirágnak” legalább hatszor kell átöltözködnie s mindezt csak azért, mert az a 9 vagy 10 néző megfizette a maga felhelyárát, tehát megköveteli, hogy a pénzért művelzetben részesüljön. Bolondság is volna tehát megkövetelni a szereplőktől, hogy komolyan vegyék feladatukat.

De már a „Piros bugyellár” több igyekezetet érdemelt volna. Unalmas, döcögős volt az előadás s most tűnt ki, hogy mennyivel jobban játszották e darabot a mi műkedvelőink. P. Szepesi Szidi népieskedett a Török biróné szerepében kevés sikerrel. A fehér paróka pedig igazán nem tudom hogyan került a fejére s azt kell hinnem, hogy tévedésből cserélte össze egy Pompadour hajkoronával a — főkötőt.

Gauthier Margit, Dumas fiának híres „Kamélias hölgye” került színre kedden Désey Alfrédnek, a nagyvárad Szigligeti színház tagjának vendégszereplésével. Nagy érdeklődés nyilvánult ez iránt az előadás iránt, mivel a vendégszereplőnek Désen lakó ismerősei, jóbarátai meleg jóindulattal karolták fel a vendégszereplés ügyét s este a színházat zsufolásig töltötte meg a közönség.

Désey Alfrédet már évekkal ezelőtt láttuk a dési színpadon, s — azóta mindenesetre sokat tanult és játékában sokat haladt. Jó alakja, mely egyenesen színpadra predesztinálja, kellemes előadása, mely azonban néha idegenszerű kiejtésével zavarólag hat — nem tévesztették el ez estén

sem a hatást, mely zajos tapsot aratott számára. Mindenesetre még van mit tanulnia, de reményünk van, hogy — kivált ha leszokja a folytonos szemforgatást és arczjátékot — igen jó és elsőrendű erője lehet a vidéki színészetnek. Jó partnere volt Hervay Erzsí, kinek az apával való nagy jelenete egyszerűségében megható és felfogásában oly mély volt, hogy a közönséget lelkes és nyílt színen kitörő tapsokra ragadta. Radnai Zs., mint Michette és Batosy, mint az öreg Duval igen jók voltak.

Közgazdaság.

A Triesti Általános Biztosító-Társaság

(Assicurazioni Generali) f. é. márczius hó 18-án tartott 73-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1904 évi mérlegek.

Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1904. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 710,811,866 korona és 28 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 32,134,119 korona és 97 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 16,145,171 korona 85 fillérrel 190,337,407 korona 01 fillérre emelkedett.

A tüzbiztosítási ágban, beleértve a betöréses-lopás elleni és tűkörűveg-biztosítást, a díjbevétel 13,630,502,710 korona biztosítási összeg után 22,391,739 korona 95 fillér volt, miből 8,722,170 korona 40 fillér viszont-biztosításra fordítottatott úgy, hogy a tiszta díjbevétel 13,669,569 korona 55 fillérre rugott, mely összegből 9,447,372 korona 69 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 90,301,640 korona 69 fillér.

A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kitett 3,646,057 korona 20 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1,547,460 korona 56 fillérre rugott.

Károkért a társaság 1904. évben 29,008,350 korona 42 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 797,690,516 korona és 38 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 25,851,064 korona 11 fillérre rúgnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségy-tartalék, mely 5,250,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamirigadozására alakított tartalék, mely a 3,729,624 korona 17 fillér külön tartalékkal együtt 18,699,899 korona 05 fillérre emelkedett, továbbá fellemlitendő a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az 590,587 korona 53 fillérnyi ingatlan tartalék. Ezekon kívül fenáll még egy 1,150,537 korona 53 fillért kitevő tartalék, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamattal esetleges csökkenését kiegyenlítsse.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangu értékekben vannak elhelyezve, az ideai átutalások folytán 227,329,923 korona 25 fillérről 247,497,914 korona 42 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzőkövetelések 38,463,591 korona 65 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 200,269 korona 07 fillér. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 750,570 korona 92 fillér. 4. Értékpapírok 172,857,054 korona 11 fillér. 5. Tárca váltók 946,236 korona 23 fillér. 6. A részvényesek biztosított adósszelei 7,350,000 korona. 7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 7,122,762 korona 44 fillér, összesen 247,497,914 korona 42 fillér. Ezen értékekből 51.5 millió korona magyar értékre esik.

NYILT-TÉR.

Dunky fivérek

kolozsvári cs. és kir. udvari fényképészek

a felső-sétatéren levő műtermőkben
Désen

1905. évi április hó 9 és 10-én

fényképfelvételeket eszközölnek.

Kiadja a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

Sz. 8507—1904. t.lk.

Árverési hirdetés kivonat.

A dési kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kerebecz Sándor végrehajtónak Berár Pável, Medveczki Mária szül. Hlinka és kiskoru Medveczki Mihály csicsómihályfalvi lakosok végrehajtást szenvedők ellen 106 korona és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést végrehajtást szenvedők ellen elrendelte, s meghagyja a kebli telekkönyvi irodának, hogy az árverést a lábfalvi 16, 88. csicsómihályfalvi 54, 97, 287, 305 és 309. t.jkvbé jegyezze fel.

Minek folytán a dési kir. törvényszék kerü-

letében fekvő, s végrehajtást szenvedő kiskoru Medveczki Mihályt a lábfalvi 16. t.jkvbén foglalt ingatlanokból B. 9. alatt megillető $\frac{1}{8}$ -ad rész tulajdonjándosága és pedig 1. rsz. 100/2, 101, 102. hrsz. a. 68 korona 38 fillér, 2. rsz. 186. hrsz. a. 13 korona 75 fillér, 3. rsz. a. 285, 287 és 315. hrsz. a. 10 korona 25 fillér, 4. rsz. 446—452. hrsz. a. 60 korona 25 fillér, 5. rsz. 477, 480. hrsz. a. 17 korona 25 fillér, 6. rsz. 540, 541, 598. hrsz. a. 17 korona 38 fillér, 88. t.jkvbé nevezett végrehajtást szenvedő kiskoru Medveczki Mihály B. 7. alatti, továbbá az 1881. évi 60. t.-cz. 156. § a értelmében még társtulajdonosok Mikán Marjuka, Anna Juon, Medveczki Mihálynak B. 6. alatti ingatlanai 320 korona, a végrehajtást szenvedő Berár Pável a csicsómihályfalvi 64. t.jkvbén foglalt ingatlanból B. 3 és 7. alatt megillető $\frac{2}{8}$ -ad rész tulajdonjándosága és pedig 2. rsz. 160. hrsz. a. 93 korona 30 fillér, 3. rsz. 235. hrsz. a. 52 korona 30 fillér, 4. rsz. 332. hrsz. a. 6 korona, 5. rsz. 353. hrsz. a. 10 korona, 6. rsz. 464. hrsz. 193 korona 20 fillér, ugyancsak nevezettet B. 11 és 15. alatt, továbbá társtulajdonosok Csicsó Zsuzsánna, Kerebecz Alexandru, Pintye Szimion, Szuszána és Kira Flórka nevéen álló 287. t.jkvbén A. + 1. rsz. 513. hrsz. a. 389. korona 20 fillér, ugyancsak Berár Pávelnek B. 3 és 7. továbbá társtulajdonosok Csicsó Perászka, Burján Anna, Csicsó Juon és Csicsó Todoszia nevéen levő 305. t.jkvbén A. + 1. rsz. 290. hrsz. a. 24 korona 80 fillér, nevezett Berár Pálnak a 97. t.jkvbén B. 255. alatti 1/196-ad jutaléka 95 korona 20 fillér, s végre a 309. t.jkvbén foglalt ingatlanból Berár Pável és Medveczki Mária szül. Hlinka, s illetve erről időközben Szeacsák Lászlóra átírt B. 3. 7 és 13. alatti $\frac{4}{8}$ rész tulajdonjándoságai 236 korona 60 fillér megállapított kikiáltási árban a lábfalvi ingatlanokat illetőleg 1905. évi április hó 26-án délelőtt 10 órakor Lábfalva és a csicsómihályfalvi ingatlanokat illetőleg 1905. évi április hó 27-én délelőtt 10 órakor Csicsómihályfalva község házában Dr. Barbul Kelemen ügyvéd, vagy helyettese közbejövetele mellett megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni u. m.:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felüli ígérte senki sem tenne, az árverésre kitűzött ingatlan a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

2. Árverezni kívánók, végrehajtató kivételével, tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 20 nap alatt, a második, harmadikat ugyanazon naptól számítandó 40, illetőleg 60 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 5% kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény mellett az 1881. évi december 6-án 39425. számú szabályrendeletben előírt módon a dési kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék telekkönyvi irodájában, Lábfalva és Csicsómihályfalva község előljáróságánál tekinthetők meg.

Dés, 1904. évi december hó 31-én.

Hersényi,
kir. törvényszéki bíró.

Fatömegeladási hirdetés.

Kozárvár község határán eladjuk az üzemterv szerint kijelölt mintegy 17.55 kholdon összesen 386 m³-re becsült lábon álló fatömeget 1235 korona kikiáltási ár mellett.

Bánatpénz 123 korona.

Az árverés határideje 1905. évi április hó 9-ik napjának d. e. 10 órája.

Az árverési feltételek alólírt egyházi gondnokságnál megtekinthetők.

A kikiáltási áron alul, a jelzett fatömeget el nem adjuk, utóajánlatokat el nem fogadunk.

Kozárvárt, 1905 márczius 28-án.

2—2 A gör. kath. egyházi gondnokság képviselőtében:
Mikán György.

Demeter és Kiss
könyvnyomdája

Désen, Rákóczi-tér 5. sz.

Sz. 632—905. tlk.

Arverési hirdetmény kivonat.

A nagyilondai kir. járásbíró, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Somesana dési hitelintézet végrehajtónak Bugye László a Juonuk végrehajtást szenvedő elleni 1000 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a nagyilondai kir. járásbíró területén levő, Nagyilonda községben fekvő, a nagyilondai 220. sz. telekjegyzőkönyvben A. + 1. r. 50, 51. hrsz. ingatlanra 16 korona a 796. sz. telekjegyzőkönyvben A. + 1. rdsz. 52, 53, 54, 55. hrsz. ingatlanból a Bugye László a Juonuk $\frac{1}{2}$ részére 735 koronában ezennel megállapított kikiáltási áron az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1905. évi június hó 30-ik napján d. u. 3 órakor** a kebli telekkönyvi hatóság hivatali helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A nagyilondai kir. járásbíró, mint telek-könyvi hatóság.

Kelt Nagyilondán 1905. évi márczius hó 1-én.

Dr. Horváth,
kir. járásbíró.

Sz. 839—905. tlkv.

Arverési hirdetmény kivonat.

A magyarlóposi kir. járásbíró, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Konicz Ignác és fiai cég budapesti lakos végrehajtónak Székely Sándor magyarlóposi lakos végrehajtást szenvedő elleni 636 korona 07 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a dési kir. törvényszék, a magyarlóposi kir. járásbíró területén levő, a magyarlóposi 157. sz. telekkönyvben A. + 5. rsz. ingatlanra 1 kert és ház kettő lakrészrel az árverést 830 korona ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1905. évi május hó 22-ik napján délelőtt 9 órakor** a helyi telekkönyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 83 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi XL. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. telekkönyvi hatóságtól.
Magyarlópos, 1905 márczius hó 11-én.

Gáspár,
kir. albiró.

Fatömegeladási hirdetmény.

Kozárvár község határán eladjuk az üzemtér szerint kijelölt mintegy 1607 kholodon összesen 466 m³-re becsült lábon álló fatömeget 1677 korona kikiáltási ár mellett.

Bánatpénz 167 korona.

Az árverés határidje **1905. évi április hó 17-ik napjának d. e. 10 órája.**

Az árverési feltételek alólírt egyházi gondnokságnál megtekinthetők.

A kikiáltási áron alul, a jelzett fatömeget el nem adjuk, utóajánlatokat el nem fogadunk.

Kozárvár, 1905 márczius 28-án.

Az ev. ref. egyházi gondnokság képviselőjében

Faragó György,
gondnok.

1—2

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

= Hirdetések =

felvételnek e lap kiadóhivatalában
Serház-utca 1. szám.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

KIADÓ LAKÁSOK!

Désen a Posta-utca 32. szám
alatt egy utczai és egy udvari
3-3 szobából,
konyhából
álló lakás május 1-től KIADÓ.

Értekezhetni lapunk kiadóhivatalában!

Eladó birtok.

Désen a Somkúti völgy dülőben
közel 300 hold
első osztályu birtok szabadkézből

eladó.

A várostól 4 kilométerre fekszik.
Értekezhetni lapunk kiadóhivatalában.

Lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt is használtassanak, mivel a kellemetlen szag és a lassu, ragadós száradás, mely az olajfestékeknek és az olajlakknak sajátja, elkerülte. Emellett a használat olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A padló nedves tárggyal feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét.

KAPHATÓ: 3—12

Rehák Ágostonnál, Désen.

Kollman és Keresztésnél, Beszterczen.
Haracsek Vilmosnál, Nagybányán.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

POLONYI ÉS KANYÓ

(EZELETT THURÓCZY KÁLMÁN)

üveg, porcellán és lámpa kereskedés Dés. (Főter.)

Ajánlják dús választéku gyári raktárukat a legelőnyösebb árak mellett. Porcellán és fayence étkező, kávé, teás és üveg készletek egyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig. Alkalmi ajándék tárgyak, Majolika, üveg és porcellán disztárgyak.

ASZTALI ÉS FÜGGŐ LÁMPÁK.**HUSVÉTI EDÉNYEK.**

Alpacca és chinaezüst evőeszközök.

Tükrök minden kivitelben és nagyságban.

Vidéki megrendelések pontosan és azonnal eszközöltetnek.

2—5

TRISTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG
(ASSICURAZIONI GENERALI)

Budapest, V., Dorottya-utca 10. szám.

A „Közgazdaság” rovatban közöljük a TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebbi biztosító intézetünk mérlegének főbb számadásait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, a ki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betörésselopás- és harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t., valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset ellen biztosító társaság” számára.

A dési főügynökség:

FRIEDLÄNDER GYULA.